

Ένα λεωφορείο που πάει ανάποδα...

Σκέψεις από την προχθεσινή μέρα (20/1) και τα εθνικιστικά συλλαλητήρια

Του **Αλέξη Λιοσάτου**

«Ο αγώνας του ανθρώπου ενάντια στην εξουσία, είναι ο αγώνας της μνήμης ενάντια στη λήθη» (Μίλαν Κούντερα)

Το προχθεσινό εθνικιστικό συλλαλητήριο στο Σύνταγμα αποδεικνύει ότι ο ελληνικός εθνικισμός δεν είναι τόσο ισχυρός όσο θα θέλανε οι εκπρόσωποί του. Οι 60.000 σύμφωνα με την αστυνομία (και μάξιμουμ 100.000 διαδηλωτές, σύμφωνα με αρκετούς αυτόπτες μάρτυρες, νούμερο που δεν αλλάζει τα συμπεράσματα) αποτελεί α) αφενός αποκλιμάκωση του μακεδονοφάγου κλίματος και πράσινο φως στον Τσίπρα να ολοκληρώσει την ψήφιση της Συμφωνίας, έχοντας εξασφαλίσει «αντάρτες βουλευτές» άλλων κομμάτων και προβάλλοντας ως ο απόλυτος ηγεμόνας στο «προοδευτικό στρατόπεδο», ένα στοίχημα που είχε βάλει ο Τσίπρας και που δείχνει να κερδίζει. Ο ΣΥΡΙΖΑ μόνο ευχαριστημένος μπορεί να είναι με το χθεσινό συλλαλητήριο και τη (μη) δυναμική του, β) αδυναμία του εθνικισμού να καθορίσει αποφασιστικά τις εξελίξεις ανατρέποντας την κυβέρνηση ή τη Συμφωνία.

Για άλλη μια φορά μια κινητοποίηση που είχε χορηγούς τη συντριπτική πλειονότητα των ΜΜΕ και της Εκκλησίας, όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα πλην ΣΥΡΙΖΑ αγκαλιά με τους δολοφόνους Ναζί της ΧΑ, στρατιωτικές οργανώσεις, τμήματα της αστυνομίας, καλλιτέχνες (ακόμα κι αυτούς που πρόσκεινται στην Αριστερά,

όπως ο Β. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος καταγράφεται στο ΚΚΕ), η συντριπτική πλειονότητα δήμων και περιφερειών, ποδοσφαιρικές ομάδες (π.χ. Ολυμπιακός-Μαρινάκης), πάσης φύσεως αθλητικές εκπομπές, πάσης φύσεως συλλόγους κ.ά. μαζί με τμήματα του κεφαλαίου έπιασε το «ταβάνι» των 100.000. Παρά τα μεγάλα λόγια για τα 3.000 λεωφορεία απ' όλη την Ελλάδα για τη -δωρεάν!- μετακίνησή τους στην Αθήνα, κατάφεραν να κινητοποιήσουν μόνο 300. Τα «εκατοντάδες χιλιάδες», «εκατομμύρια», «θα βουλιάξει η Αθήνα» έμειναν στα χαρτιά και η εκ των υστέρων γκεμπελικού τύπου προπαγάνδα δεν πείθει κανέναν – η χθεσινή συγκέντρωση (η μεγαλύτερη όλων σύμφωνα με την Ακροδεξιά) ήταν μάξιμουμ υποδεκαπλάσια απ' ό,τι οι κινητοποιήσεις του 1992.

1992 – 2018-19: Ειδοποιός διαφορά

Είναι αλήθεια ότι τώρα υπάρχει μια ειδοποιός διαφορά: σήμερα, σε αντίθεση με το 1992, οι ισχυρότερες μερίδες του ελληνικού κεφαλαίου (όπως και το ΝΑΤΟ και η ΕΕ) επιθυμούν τη συμφωνία. «Η Συμφωνία των Πρεσπών σημαίνει αναβάθμιση της Ελλάδας και της διπλωματίας της και ανάδειξή τους σε πρωταγωνιστή στην ευρύτερη περιοχή. Σημαίνει τη δυνατότητα δημιουργίας στρατηγικών σχέσεων με τους γείτονές μας και διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης μαζί τους», δήλωνε προχθές ο αρχιτέκτονας της συμφωνίας, Ν. Κοτζιάς. Το 1992 η Ελλάδα εκβίαζε με πόλεμο τη Δημοκρατία της Μακεδονίας, σε μια εποχή που προμηνύονταν μείζονες ανακατατάξεις και αστάθεια στην ευρύτερη περιοχή, όχι μόνο για να «ανοίξει» τις αγορές της στο ελληνικό κεφάλαιο αλλά και αφήνοντας ανοιχτό κάθε ενδεχόμενο για τη συμμετοχή της ελληνικής αστικής τάξης στη διαφαινόμενη βαλκανική «λεία». Μην ξεχνάμε ότι ήταν η εποχή που τα ελληνικά μίντια, με την «επιστημονική» συνδρομή γλωσσολόγων, ιστορικών κ.λπ., ανακάλυπταν μαζικές ελληνικές μειονότητες σχεδόν παντού στα Βαλκάνια... Σήμερα το ελληνικό κεφάλαιο διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στη γειτονική χώρα και ο εκβιασμός για το όνομα δεν είναι εξίσου χρήσιμος. Επιπλέον, υπάρχει ύστερα από

δεκαετίες «θετικό φεγγάρι» στις σχέσεις με το δυτικό ιμπεριαλισμό ενώ η Τουρκία έχει περιπέσει σε δυσμένεια και εχθρότητα με τη Δύση. Οι καιροί άλλαξαν, και το ελληνικό κράτος εκτιμά ότι θα διευρύνει την κυριαρχία του στα Βαλκάνια με τη διεύρυνση του NATO και της ΕΕ.

Η «αναγκαιότητα» του εθνικισμού

Ωστόσο, ότι οι κυρίαρχες μερίδες του ελληνικού κεφαλαίου θέλουν τη συμφωνία είναι η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή αλήθεια είναι ότι το κεφάλαιο χρειάζεται τον εθνικισμό για πολλούς λόγους και σιγοντάρει την ενίσχυσή του. Γιατί το κεφάλαιο χρειάζεται τον κόσμο ντοπαρισμένο εθνικά σε μια περίοδο κρίσης, οξυμένων διακρατικών ανταγωνισμών και αυξημένων διαθέσεων να αβγατίσουν τα κέρδη τους με γεωπολιτικές -ακόμη και με το ρίσκο να γίνουν πολεμικές- περιπέτειες. Γιατί το κεφάλαιο εξακολουθεί να κάνει τον νταή στα Βαλκάνια και δη στο γειτονικό κράτος, για να εκβιάζει οικονομικές συμφωνίες προς όφελός του, αξιοποιώντας την οικονομική, πολιτική και στρατιωτική υπεροχή του. Γι αυτό, την κυρίαρχη εθνικιστική προπαγάνδα στον «ορθολογικό» της πυρήνα υιοθετεί κι ο ΣΥΡΙΖΑ, όταν μιλά για παράδειγμα για αλυτρωτισμό των γειτόνων ο οποίος υπέστη ήττα από τη συμφωνία. Ή όταν αξιώνει να επιβάλει αλλαγές στην ονοματοδοσία μιας άλλης χώρας. Πράγματι, όπως έχουμε ξαναγράψει, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ επιβάλλει οριστική αλλαγή ονόματος («Βόρεια Μακεδονία») τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό αλλά και στο Σύνταγμά της (ανατρέποντας το «Δημοκρατία της Μακεδονίας»), ανατρέποντας την έως τώρα διεθνή της αναγνώριση ως Δημοκρατία της Μακεδονίας από 140 κράτη και μετατρέποντας τον όρο «Μακεδονία» από εθνικό (που εμπεριείχε και το «πΓΔΜ») σε γεωγραφικό. Επιβάλλει αλλαγή ονομάτων κρατικών οργάνων μέχρι και πολιτιστικών οργανώσεων και επιγραφών αγαλμάτων. Επιβάλλει αλλαγές στο Σύνταγμα, πράγμα πρωτοφανές για οποιαδήποτε διεθνή συμφωνία, όπως καμαρώνει το Μαξίμου. Ακόμη χειρότερα, αναγνωρίζει μόνιμο δικαίωμα

παρέμβασης του ελληνικού κράτους στα εσωτερικά της «Β. Μακεδονίας». Ωστε αλυτρωτισμό έχουν οι γείτονες, επειδή θέλουν να ονομάζονται όπως ονομάζονταν τα προηγούμενα 150 χρόνια. Ωστε η Ελλάδα κινδυνεύει από το όνομα των Μακεδόνων και πρέπει να τους ξαναβαφτίσει – κινδυνεύει από το μακεδονικό κράτος που διαθέτει το 1/20 του ΑΕΠ της Ελλάδας, το 1/60 των στρατιωτικών δαπανών της και το 1/30 των πολεμικών αεροσκαφών της. Η χώρα «μας» έχει σχεδόν δεκαπλάσιο αριθμητικά στρατό από τη ΔΤΜ και μάλιστα διαθέτει μεγαλύτερη αεροπορική δύναμη απ' ότι όλες οι άλλες χώρες των Βαλκανίων μαζί, ενώ οι ελληνικές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ανέρχονταν σε 463,4 εκατομμύρια ευρώ, το 10% του συνόλου, και περίπου το 5% του ΑΕΠ της γείτονος. Κι όμως, τα περί αλυτρωτισμού υιοθετεί ο «προοδευτικός» ΣΥΡΙΖΑ, νομιμοποιώντας την κυρίαρχη εθνικιστική ρητορεία κι οδηγώντας σε εθνικιστική πλειοδοσία από τα δεξιά. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ανίκανος να απαντήσει ακόμα και στο αντιδραστικό-εθνικιστικό αίτημα των αστικών κομμάτων για δημοψήφισμα για το όνομα: **δημοψήφισμα εδώ για να βαφτίσουμε εμείς έναν άλλο λαό! Ο ορισμός της ιμπεριαλιστικής επιβολής...** Κι όμως ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορεί να απαντήσει, γιατί αποδέχεται το δικαίωμα της Ελλάδας να επιβάλει βαφτίσια στη γειτονική χώρα, και μάλιστα τα επέβαλε το ίδιο το κυβερνών κόμμα...

Άλλοι ευχαριστημένοι, άλλοι υπό διάλυση...

ΠΑΣΟΚ (ΚΙΝΑΛ) και ΝΔ συμφωνούν επί της ουσίας με την Συμφωνία αλλά δημαγωγικά κάνουν κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ για «προδοσία», μετακινούμενοι στις θέσεις της Χρυσής Αυγής, για να παρέψουν εκλογική επιρροή στο κυρίαρχο εθνικιστικό ρεύμα. Μέχρι στιγμής τα μεγάλα κόμματα της δεξιάς-ακροδεξιάς συνιστώσας του αστικού μπλοκ είναι κι αυτά ευχαριστημένα, διότι το εθνικιστικό ρεύμα παραμένει ελεγχόμενο, μειώνεται ο κίνδυνος πολιτικής αστάθειας (που φοβούνται όπως ο διάολος το λιβάνι), η συμφωνία θα περάσει όπως επιθυμούν κεφάλαιο-ΕΕ-NATO και ταυτόχρονα οι διαδηλωτές και υποστηρικτές των εθνικιστικών συλλαλητηρίων θα

ψηφίσουν αυτά τα δεξιά και ακροδεξιά κόμματα (κυρίως ΝΔ και ΧΑ).

Παράλληλα τα μικρότερα κόμματα συμπίεστηκαν μεταξύ δεξιάς και κεντρώας πολυκατοικίας. Ποτάμι, Κόμμα Λεβέντη και ΠΑΣΟΚ γνώρισαν κλυδωνισμούς, πιεζόμενοι από τη μια πλευρά από το φλερτ με το δεξιό εθνικιστικό παραλήρημα και από την άλλη από «κεντροαριστερά» στελέχη τους, ενώ παίζουν σοβαρό ρόλο και οι υπολογισμοί του κάθε βουλευτή-τριας ατομικά, καθώς Ποτάμι-Λεβέντης φαίνεται να μην μπαίνουν καν στη Βουλή. Ο τελευταίος παράγοντας φαίνεται να έπαιξε ρόλο στο κόμμα του υπερπατριώτη Καμμένου, που είχε την ατυχία να είναι «αντιμνημονιακό ακροδεξιό» και να συμμαχήσει με το... κόμμα των προδοτών, χάνοντας από δεξιά κι αριστερά και εβρισκόμενο στα όρια της διάλυσης.

Το γεγονός ότι η δυναμική του εθνικιστικού ρεύματος είναι ελεγχόμενη και σχετικά περιορισμένη, το γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ελέγχει τις πολιτικές εξελίξεις, δεν σημαίνουν ότι το κίνημα και η Αριστερά πρέπει να επαναυπαυθούν. Ιστορικά έχει φανεί η δυνατότητα του φασισμού να ηγεμονεύσει μέσα στο κυρίαρχο εθνικιστικό ρεύμα, να αυτονομηθεί μερικώς και να σφραγίσει τις πολιτικές εξελίξεις, αποσπώντας τελικά τη συναίνεση της αστικής τάξης, ιδιαίτερα ως χρήσιμο όπλο απέναντι στο κίνημα και την Αριστερά (αυτή για παράδειγμα είναι η ιστορία του Μεσοπολέμου), ενώ και η ευρύτερη εθνικιστική «μαγιά» είναι απαραίτητη σε κάθε αστικό κράτος και μπορεί να αναζωπυρωθεί ταχύτατα σε περιόδους κρίσης ως όπλο για νέες «Μεγάλες Ιδέες» και πολέμους που θα πληρώσουν οι φτωχοί με το αίμα τους (για να επιχειρήσει ο ελληνικός καπιταλισμός μέσα από τα αδιέξοδά του να αρπάξει π.χ. κομμάτια της ΔτΜακεδονίας ή της Αλβανίας ή για να επιβάλει τα συμφέροντά του στο Αιγαίο – βλέπε δήλωση του σημερινού υπουργού Άμυνας ότι ... θα ισοπεδώσει τις βραχονησίδες που θα «πατήσουν οι τούρκοι».)

Μεσοπρόθεσμα η αυξανόμενη ηγεμονία των ακροδεξιών ιδεών στην κοινή γνώμη, καθώς υιοθετούνται όλο και περισσότερο από τα αστικά κόμματα και τμήματα του κράτους, μετατοπίζει τον

πολιτικό άξονα όλο δεξιότερα και κάνει πιο εφικτό να κυριαρχήσουν ακροδεξιές και φασιστικές δυνάμεις, όπως η Χρυσή Αυγή κι ενδεχόμενα νέα κόμματα-εκδοχές της «σοβαρής ΧΑ». Η συμμετοχή της νεολαίας και η ανάδυση ενός νέου ακροδεξιού ριζοσπαστισμού ξαναφάνηκε και προχθές (συγκρούσεις με την αστυνομία) και οι ναζιστικές συμμορίες αποδεδειγμένα βγαίνουν ενισχυμένες από τέτοιου είδους ιστορίες, ερχόμενες σε επαφή με μαζικά ριζοσπαστικοποιημένα δεξιά ακροατήρια, όπως έγινε και μετά το 1992. Η κλιμακούμενη αποθράσυνση κι οι επιθέσεις των ναζί της ΧΑ -παρόλο που εκκρεμμεί η δίκη τους ως εγκληματικής οργάνωσης- αποδεικνύουν πόσο βολικά αισθάνεται η χιτλερική συμμορία επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ σαν «προοδευτικός πόλος» και η Αριστερά

Στην εδραίωση του ΣΥΡΙΖΑ ως «προοδευτικού πόλου» αλλά και του εθνικιστικού κλίματος συνέβαλε η ρεφορμιστική και η πάλαι ποτέ Αριστερά. Το ΚΚΕ βγήκε με εξώφυλλο Σαββατοκύριακου «ΟΧΙ στη συμφωνία, στον αλυτρωτισμό και τον εθνικισμό». Με αυτή τη σειρά.

Αντικειμενικά αυτά τα συνθήματα λειτουργούσαν ενισχυτικά στο δεξιό συλλαλητήριο, όπως και το «βέτο στο ΝΑΤΟ» του 2008 λειτουργούσε αντικειμενικά σαν ενίσχυση του βέτο του Καραμανλή (ΝΔ) για το όνομα, που μπλόκαρε την ένταξη της ΔιΜακεδονίας στο ΝΑΤΟ. «Όχι στη συμφωνία και τον αλυτρωτισμό», λένε η Δεξιά κι η Ακροδεξιά (αφήνουμε κατά μέρος τα περί «όχι στο ΝΑΤΟ», που από μόνα τους είναι... αντιμπεριαλιστικό άλλοθι και προκάλυμμα της ευθυγράμμισης του κόμματος με την αστική τάξη και τα «εθνικά δίκαια»). Όσο για την υποσημείωση στο τέλος «όχι στον εθνικισμό», δεν τολμά καν να αναφερθεί σε ποιον «εθνικισμό» αναφέρεται. Αν ήθελε να διαχωριστεί το ΚΚΕ, έπρεπε να κάνει σαφές ότι ανοίγει πρωτίστως σαφές μέτωπο με τον ελληνικό υποϊμπεριαλισμό (που θεωρητικά αναγνωρίζει) και τον

ελληνικό εθνικισμό, σαφές μέτωπο με τα συλλαλητήρια καλώντας σε αντισυγκέντρωση, να κάνει σαφές ότι «στην ίδια μας τη χώρα είναι ο εχθρός» κι όχι σε ένα ανίσχυρο γειτονικό κρατίδιο, και όχι να αναμασά τα παραμύθια περί αλυτρωτισμού, φτύνοντας την ίδια του την ιστορία.

Η ίδια και χειρότερη στάση υπήρχε από τη ΛΑΕ, που διά της ιστοσελίδας Iskra, πριν το συλλαλητήριο (όπου αναρτούσε μεταξύ άλλων κείμενο του πάλαι ποτέ αριστερού, νυν «αδέρφια μου χρυσαυγίτες» Μίκη Θεοδωράκη ενάντια στην «προδοσία») και μετά το συλλαλητήριο (όπου διαμαρτυρόταν για τη διάλυση του συλλαλητηρίου από τη «χούντα» του Τσίπρα – μάλιστα άγγιξε τα όρια της παράνοιας γράφοντας για συνεργασία ακροδεξιάς-ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στο ...αγνό πατριωτικό συλλαλητήριο, κλείνοντας τα μάτια στη συστηματική συνεργασία Δεξιάς-Ακροδεξιάς εδώ και έναν χρόνο πάνω στο ζήτημα.)

Όσο για την Πλεύση της Ζωής Κωνσταντοπούλου και πάλι καλούσε στα εθνικιστικά συλλαλητήρια, μαζί με το ΕΠΑΜ και τις λοιπές «δημοκρατικές-πατριωτικές» δυνάμεις με τις οποίες η ΛΑΕ επιδιώκει συνεργασία.

Αντέχοντας στα δύσκολα...

Ζώντας στην Πτολεμαΐδα, είχα την τύχη τη χθεσινή μέρα να συμμετάσχω σε μια εκδρομή οργανωμένη από την Κινηματογραφική Ομάδα Πτολεμαΐδας, αφιερωμένη στον σκηνοθέτη Θ. Αγγελόπουλο, στο πλαίσιο της οποίας «ξεναγηθήκαμε» (με τη βοήθεια του βοηθού σκηνοθέτη του Θ.Α. τότε, σκηνοθέτη σήμερα, Αλ. Λαμπρίδη) στα μέρη των γυρισμάτων των περισσότερων ταινιών του σκηνοθέτη, στην περιοχή Αμυνταίου-Φλώρινας, βλέποντας και συζητώντας αποσπάσματα από τα γυρίσματα και τις ταινίες του. Γνωρίσαμε ή θυμηθήκαμε το βαθιά διεθνιστικό και αντιρατσιστικό πνεύμα του Θ. Αγγελόπουλου, την επιθυμία του να προβάλλει την «άλλη Ελλάδα» των παθών και των πόθων των απλών ανθρώπων, την επιδίωξη του σκηνοθέτη να πρωταγωνιστούν οι απλοί άνθρωποι-

«κομπάρσοι» στις ταινίες του κι όχι οι «φίρμες», τις αντιδράσεις του παπαδαριού της περιοχής (με επικεφαλής τον ακροδεξιό ταλιμπάν μητροπολίτη Α. Καντιώτη) εναντίον του και τη στοχοποίησή του σαν «σκοπιανού πράκτορα», τη συμπαράσταση του σκηνοθέτη στα προβλήματα των σλαβόφωνων Μακεδόνων της περιοχής από την καταπίεση του ελληνικού κράτους για δεκαετίες, το μετεμφυλιακό καθεστώς που δήμευσε περιουσίες των εθνικά Μακεδόνων (που έγιναν πρόσφυγες στη Γιουγκλοσλαβία) αλλά και το σύγχρονο «δημοκρατικό» κράτος του ΠΑΣΟΚ που απέκλεισε από τη δυνατότητα επιστροφής στη χώρα τους τους «μη Έλληνες το γένος» πρόσφυγες του εμφυλίου, δηλαδή τους εθνικά Μακεδόνες (αυτός ο νόμος ισχύει μέχρι σήμερα). Σε αυτό το μετεμφυλιακό τραύμα αφιερώνει τη σκηνή με τον γάμο στο ποτάμι ο σκηνοθέτης στην ταινία «Το Μετέωρο Βήμα του Πελαργού». Ήταν η καλύτερη δυνατή εμπειρία που θα μπορούσα να έχω τη χθεσινή μέρα, όντας υπερασπιστής του δικαιώματος του γειτονικού λαού στον αυτοπροσδιορισμό. Όπως είπε κι ένας συνοδοιπόρος μας, «αισθάνομαι πολύ χαρούμενος που το δικό μας λεωφορείο είναι το μοναδικό που δεν κατευθύνεται προς το Σύνταγμα». Για να πάρει την απάντηση-συμπλήρωση από τον σκηνοθέτη: «ένα λεωφορείο που πηγαίνει ανάποδα...». Αυτή η φράση τυπώθηκε αμέσως στο μυαλό μου ως πολλαπλό μήνυμα αντίστασης στην αντίδραση, το σκοταδισμό, τον εθνικισμό. Από τη μια πλευρά, η εκδρομή μας ξεπρόβαλε πιο ξεκάθαρα ως η πιο ουσιαστική πρωτοβουλία που θα μπορούσε να παρθεί στην περιοχή κόντρα στο δεξιό-ακροδεξιό παραλήρημα. Από την άλλη πλευρά, τον καιρό της ρωσικής

επανάστασης, αφίσες παρομοιάζανε την επανάσταση με ένα άλλο μεταφορικό μέσο, το τρένο. Σκέφτηκα τη μοναξιά που αισθάνονταν οι διεθνιστές τον πρώτο καιρό του εθνικιστικού παροξυσμού σε καιρό πολέμου, όπως αμέσως μετά τον Α' ΠΠ, το 1915, όταν «όλοι οι διεθνιστές» (όσοι πίστευαν ότι πρέπει να ηττηθεί ο εθνικισμός στην δική «τους» χώρα κι ότι ο πόλεμος θα λήξει με την επανάσταση ενάντια στην δική «τους» αστική τάξη) «χωρούσαν σε 4 άμαξες», όπως έγραφε ο Τρότσκι. Κι όμως, σε δυο χρόνια γίνανε εκατομμύρια και τα κατάφεραν: ο πόλεμος έληξε μέσα από ένα διεθνές επαναστατικό κύμα και την πρώτη νικηφόρα εργατική

επανάσταση, στη Ρωσία.

Το «λεωφορείο που πηγαίνει ανάποδα» ήταν μια ωραία λογοτεχνική μεταφορά για το τιτάνιο έργο που έχει να διεκπεραιώσει η διεθνιστική Αριστερά, για τα καθήκοντα των αγωνιστών-αγωνιστριών που θέλουν να παλέψουν απέναντι στο σκοτάδι σήμερα, για ειρήνη στα Βαλκάνια, για καλύτερη ζωή των εργατών και των φτωχών στην Ελλάδα και στις γύρω χώρες, απέναντι στο κεφάλαιο, το κράτος και τις υπερεθνικές ιμπεριαλιστικές ολοκληρώσεις. Μια ενθάρρυνση στους λίγους που πηγαίνουν «κόντρα στο ρεύμα», μια υπενθύμιση πως όποιος παραιτηθεί από τη μάχη έχει ήδη χάσει, ενώ το να αντέξει κανείς στα δύσκολα μπορεί να τον καταστήσει ικανό όχι απλά να δικαιωθεί αλλά να πρωταγωνιστήσει και να γράψει ιστορία. Μια ενθάρρυνση γενικά να μη διστάζουμε να αγωνιζόμαστε «κόντρα στο ρεύμα», κόντρα στις κυρίαρχες ιδέες, αλλά και κόντρα στο ρεύμα της απογοήτευσης, της κρίσης της Αριστεράς, την ανυπαρξίας οραμάτων, της απόλυτης έλλειψης πίστης των από κάτω ότι «ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» αν γκρεμίσουμε τον καπιταλισμό. Και μια υπόμνηση ότι έχουμε να «χτίσουμε» βήμα-βήμα την αντίσταση, την ανατροπή, την οργάνωση της τάξης μας, κάνοντας τα «λεωφορεία που πηγαίνουν ανάποδα» περισσότερα. Έχει σημασία λοιπόν έστω κι ένα λεωφορείο που πηγαίνει ανάποδα, έχει σημασία να πείσουμε κι άλλους να ταξιδέψουν μαζί μας.

Αντί επιλόγου

Η Συμφωνία των Πρεσπών αποτελεί επίδειξη δύναμης από το ελληνικό κράτος, και μάλιστα για θρασύδειλη εκδοχή της «μαγκιάς» εκεί που την παίρνει, στον αδύναμο, ενώ οι δυνάμεις στα δεξιά του ΣΥΡΙΖΑ μαζί με τις δυνάμεις της ρεφορμιστικής Αριστεράς πλειοδοτούν σε αυτή την επίδειξη θρασύδειλης μαγκιάς απαιτώντας περισσότερο μπούλινγκ... Και παρόλο που όπως φαίνεται η Συμφωνία θα εγκριθεί από την ελληνική Βουλή, το Μακεδονικό θα συνεχίσει να αποτελεί μια από τις αιχμές του ελληνικού εθνικισμού, ενώ η Συμφωνία ρίχνει λάδι στη φωτιά και του

μακεδονικού εθνικισμού. Η καλλιέργεια κλίματος φόβου και μίσους απέναντι στους γειτονικούς λαούς θα επιστρατεύονται διαρκώς κατά το δοκούν, εφόσον οι εθνικοί ανταγωνισμοί είναι σύμφυτοι με τον καπιταλισμό, κι ο εθνικισμός αυξομειώνεται ανάλογα με τις οικονομικές επιδιώξεις του κεφαλαίου και τις πολιτικές σκοπιμότητες των εκπροσώπων του.

Η πάλη για «ειρήνη στα Βαλκάνια, πόλεμο στα αφεντικά μας», ενώ δεν ξεκίνησε τώρα, βρίσκεται ακόμα σε πολύ πρώιμα στάδια. Αλλά είναι μια μάχη που αξίζει να δοθεί, ας την προετοιμάσουμε με τους καλύτερους δυνατούς όρους.